

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра фізичної географії

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
ГІДРОЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУХОДОЛУ

рівень вищої освіти бакалавр

галузь знань 10 Природничі науки

спеціальність 106 ГЕОГРАФІЯ

освітньо-професійна програма Географія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 4 від «17» листопада 2020 р.

СИЛАБУС

дисципліни «Гідроекологічні проблеми суходолу»

1. Опис навчальної дисципліни

Характеристику навчальної дисципліни подано згідно з навчальним планом спеціальності у вигляді таблиці 1

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	10 – Природничі науки, 106 Географія Географія Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150/5</u>		Рік навчання – <u>4</u>
ІНДЗ: <u>немає</u>		Семестр – <u>8-ий</u>
		Лекції – <u>30</u> год.
		Практичні (семінар.) – 30 год.
		Самостійна робота – <u>80</u> год.
		Консультації – 10 год.
	Форма контролю: <u>залік</u>	

2. Викладач: Забокряцька Мирослава Романівна, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон: 050 678 82 80

Електронна пошта: zabokrytska.myroslava@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С ВНУ імені Лесі Українки

Кафедра – фізичної географії

Факультет – географічний

3. Коротка анотація дисципліни.

Навчальна дисципліна «Гідроекологічні проблеми суходолу» належить до переліку вибіркової дисципліни та сприяє формуванню нових знань про розташування, використання, забруднення водних ресурсів та їх облік; про водоохоронні заходи, методи і способи очищення води та захисту малих річок від забруднення та виснаження.

4. Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Пререквізити: гідрологія, загальне землезнавство, метеорологія, ландшафтознавство, гідроекологічний моніторинг, гідрохімія

Постреквізити: сталий розвиток, глобальні проблеми людства, раціональне використання природних ресурсів.

5. Мета та основні задачі дисципліни.

Мета вивчення дисципліни – формування нових знань про розташування, використання, забруднення водних ресурсів та їх облік; про водоохоронні заходи, методи і способи очищення води та захист малих річок від забруднення та виснаження.

Основними завданнями навчальної дисципліни є: отримання студентами теоретичних знань та практичних навичок про теоретико-методичні основи розташування, використання та обліку водних ресурсів загалом та забруднення й охорону водних ресурсів України зокрема. Вивчення навчальної дисципліни сприятиме отриманню студентами знань про водні ресурси, їх розміщення та облік; колообіг і взаємодію води з природними компонентами; склад і властивості природних вод; нормування та оцінку якості води; виснаження і забруднення вод; водоохоронні заходи, способи та методи очищення вод від забруднення; моніторинг вод суходолу. А також практичних навичок, щодо проведення еколого-географічної оцінки забруднення вод водних об'єктів України; комплексних методів оцінки екологічного стану вод; нормування якості вод; відображення результатів аналізів природних вод графічними методом.

6. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів (**ІК**).

Загальні компетентності (ЗК)

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. (**ЗК 1**);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (**ЗК 2**);
- здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (**ЗК 6**);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (**ЗК 7**);
- здатність працювати автономно (**ЗК 9**);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (**ЗК 11**);
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (**ЗК 12**).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

- здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів (**ФК 1**);
- здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства (**ФК 2**);
- здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах (**ФК 3**);
- здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки (**ФК 4**);
- здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. (**ФК 5**);
- здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання (**ФК 6**);

- знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації (ФК 7);
- самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані(у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати (ФК 8);
- здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (ФК 9);
- здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси (ФК 10);
- здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах (ФК 11).

7. Організація навчання

У навчальному процесі застосовуються лекції з використанням мультимедійного проектора, семінарські заняття, самостійна роботи.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання; *форми навчання*: проблемні лекції та диспути, головна мета яких полягає розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу; *методики навчання*: презентації, індивідуальні науково-дослідні завдання, які готують студенти самостійно та презентують для присутніх.

Семінарські заняття плануються включають такі напрями роботи: підготовку до семінарських занять за вказаним планом; виконання контрольних питань-завдань; виконання завдань дослідницького характеру; огляд наукових публікацій за обраною проблематикою.

Мета проведення лекцій полягає у формуванні у студентів знань про розташування, використання, забруднення водних ресурсів та їх облік; про водоохоронні заходи, методи і способи очищення води та захист малих річок від забруднення та виснаження, з набуттям практичних навичок, щодо проведення еколого-географічної оцінки забруднення вод водних об'єктів України; комплексних методів оцінки екологічного стану вод; нормування якості вод; відображення результатів аналізів природних вод графічними методом.

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають мету та завдання ІНДЗ).

Консультації викладачем щодо виконання завдань самостійної роботи студентів проводяться згідно затвердженого графіку консультацій.

Система поточного оцінювання компетенцій

Фахові компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бали
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВОДНІ РЕСУРСИ, ЇХ РОЗМІЩЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ТА ОБЛІК				
Тема 1. Поняття про водні ресурси та методи їх обліку	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
Тема 2. Водні ресурси і водний фонд України. Використання водних ресурсів	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3

	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Основні напрями водокористування. Забір свіжої води	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1
Тема 4. Споживання води в промисловості	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1
Тема 5. Використання води в сільському господарстві	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1,5
Тема 6. Споживання води в комунальному господарстві	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1
Тема 7. Державний облік водних ресурсів України	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1
Тема 8. Водні ресурси світу	Лекція	Опрацювання лекційного матеріалу	Робота на лекції	0,3
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 9. Водні ресурси України	Самостійна робота	Самостійне опрацювання теми	Реферат, Диспут	1,5
Кількість балів за змістовий модуль 1			Лекція	1
			Семінарське заняття	2
			Самостійна робота	7
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1				10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ВИСНАЖЕННЯ І ЗАБРУДНЕННЯ ВОД				
Тема 1. Джерела забруднення природних вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
Тема 2. Господарсько-побутові стічні води. Стічні води промислових об'єктів. Стічні води з сільськогосподарських угідь	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Поняття про виснаження і забруднення вод. Проблеми забруднення волинських озер	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	1,5
Тема 4. Самоочищення водойм	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	1,5
Тема 5. Вплив забруднень на якість води у водоймах і водотоках	Семінарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Тема 6. Заходи щодо охорони водних ресурсів від забруднення	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Реферат, Диспут	1,5
Тема 7. Вплив водогосподарських заходів на забруднення навколишнього природного	Самостійна робота	Самостійне опрацювання	Тести	1,5

середовища		матеріалу		
Кількість балів за змістовий модуль 2	Лекція			1
	Семинарське заняття			3
	Самостійна робота			6
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 2				10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. СКЛАД І ВЛАСТИВОСТІ ПРИРОДНИХ ВОД. НОРМУВАННЯ І ОЦІНКА ЯКОСТІ ВОД				
Тема 1. Формування складу природних вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	1
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	1,5
Тема 2. Відбір і підготовка проб води для аналізів	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	1
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 3. Вимоги до якості води різного використання	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	0,5
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
Тема 4. Комплексні методи оцінки екологічного стану вод	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції, Диспут	1
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	ІНДЗ	1,5
Кількість балів за змістовий модуль 3	Лекція			3
	Семинарське заняття			4
	Самостійна робота			3
Максимальна кількість балів за змістовий модуль 3				10
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ВОДООХОРОННІ ЗАХОДИ, СПОСОБИ ТА МЕТОДИ ОЧИЩЕННЯ ВОД ВІД ЗАБРУДНЕННЯ				
Тема 1. Водоохоронні заходи, їх класифікація	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	1
	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1,5
Тема 2. Способи і методи очищення вод від забруднення	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	1,5
Тема 3. Захист вод у процесі сільськогосподарського виробництва	Лекція	Лекція-презентація	Робота на лекції	1
Тема 4. Проблема захисту малих річок від забруднення. Ревіталізація річок	Семинарське заняття	Поточне оцінювання	ІНДЗ	
	Самостійна робота	Самостійне опрацювання матеріалу	Тести	3
Кількість балів за змістовий модуль 4	Лекція			2
	Семинарське заняття			5

	Самостійна робота	3
	Максимальна кількість балів за змістовий модуль 4	10
	Загальна максимальна кількість балів	40

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу, вони зобов'язані надати відповідну медичну довідку. Пропущені заняття слід відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

Політика виставлення балів. Загальна сума балів набраних за семестр може досягати максимуму – 100 балів. З них, 40 балів, це поточний контроль (оцінювання на семінарських заняттях). Максимальна оцінка за модульні контрольні роботи – 60 балів. Обов'язково враховуються присутність та активність студента під час занять; недопустимо: наявність пропусків (без поважних причин, як-то хвороба) та запізнь на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
67 – 74	D	
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. Підсумковий контроль успішності навчання

Форма контролю – залік. В білеті – 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом протягом семестру, віднімаються результати модульних контрольних робіт і додаються бали, отримані на заліку.

Питання для підсумкового контролю

1. Поняття про водні ресурси і водний фонд.
2. Значення водних ресурсів і проблеми водозабезпечення.
3. Світові водні ресурси.
4. Кругообіг води на Землі та його значення у формуванні ресурсів прісних вод.
5. Водні ресурси і водний баланс України.
6. Водний баланс як метод вивчення водних ресурсів
7. Історія освоєння та використання водних ресурсів.
8. Принципи і види використання й охорони водних ресурсів.
9. Основні показники використання та якості води.

10. Головні користувачі води: комунальне господарство, промисловість, енергетика, сільське господарство, рибне господарство, водний транспорт, оздоровлення, туризм і спорт.
11. Управління водними ресурсами та оперативне регулювання їх використання.
12. Підходи до водогосподарського районування.
13. Водогосподарські райони на території України.
14. Використання водних ресурсів малих річок.
15. Водні кадастри.
16. Водогосподарські баланси.
17. Схеми комплексного використання й охорони водних ресурсів.
18. Державне планування раціонального використання й охорони водних ресурсів.
19. Поняття про водогосподарські комплекси, системи та водне господарство.
20. Формування та значення водогосподарських комплексів і систем.
21. Водосховища та їх значення у комплексному використанні водних ресурсів.
22. Вплив регулювання стоку на довкілля. В
23. Вплив меліорацій та інших водогосподарських заходів.
24. Екологічний стан водних об'єктів України.
25. Умови формування хімічного складу природних вод.
26. Гідрохімічна зональність.
27. Основні групи хімічних елементів у природних водах.
28. Розчинені гази. Іони водню та окисно-відновний потенціал.
29. Головні іони. Генезис іонного складу природних вод.
30. Біогенні речовини.
31. Органічна речовина.
32. Мікроелементи.
33. Специфічні забруднювальні речовини.
34. Природна та штучна радіоактивність природних вод).
35. Умови формування хімічного складу вод на водозборі.
36. Закономірності хімічного складу річкових вод.
37. Джерела забруднення природних вод.
38. Господарсько-побутові стічні води і методи їх очищення.
39. Стічні води промислових об'єктів і методи їх очищення.
40. Стічні води сільськогосподарських об'єктів.
41. Самоочищення водойм.
43. Оцінка забрудненості водних об'єктів. Комплексні критерії якості води.
44. Основні причини змін якості водних ресурсів.
45. Заходи для збереження та відновлення чистоти води.
46. Санітарна охорона відкритих і підземних джерел питного водопостачання.
47. Нормування і стандартизація якості води
48. Охорона малих річок від забруднення і виснаження їх водних ресурсів.
49. Відтворення водних ресурсів.
50. Державне управління та контроль використання і охорони вод.
51. Основні напрями водокористування. Забір свіжої води
52. Споживання води в промисловості
53. Використання води в сільському господарстві
54. Споживання води в комунальному господарстві
55. Екологічний стан водних ресурсів
56. Поняття про виснаження і забруднення вод
57. Самоочищення водойм

58. Вплив забруднення на якість води у водоймах і водотоках
59. Заходи щодо охорони водних ресурсів від забруднення
60. Захист вод у процесі сільськогосподарського виробництва
61. Проблема захисту малих річок від забруднення
62. Вплив водогосподарських заходів на забруднення навколишнього природного середовища

9. Рекомендована література

Основна література:

1. Васенко О. Г. Комплексне планування та управління водними ресурсами: монографія / О. Г. Васенко, Г. А. Верніченко. К. : Ін-т географії НАН України, 2001. 367 с.
2. Васенко О. Г. Концепція екологічного нормування / О. Г. Васенко, Г. А. Верніченко, А. В. Грищенко та ін. К. : Мінекобезпеки, 1997. 22 с.
3. Водна Рамкова Директива ЄС 2000/60/ЄС. Основні терміни та їх визначення. К. 2006. 240 с.
4. Водне господарство в Україні / За ред. А. В. Яцика, В. М. Хорєва. К.: Генеза, 2000. 456с.
5. Горєв Л. М. Радіоактивність природних вод: навч. посібник / Л. М. Горєв, В. І. Пелешенко, В. К. Хільчевський. К. : Вища школа, 1993. 174 с.
6. ДСТУ 2730-94. Система стандартів у галузі охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання ресурсів «якість природної води для зрошення». К. : Держстандарт України, 1994. 14 с.
7. Концепція екологічного регулювання в галузі охорони та ощадливого використання водних ресурсів. К. : Мінекобезпеки України, 1996. 20 с.
8. Кукурудза С. І. Гідрологічні проблеми суходолу: Навч. посібник / За ред. проф. В. Хільчевського. Львів: світ, 1999. 232 с.
9. Левківський С. С. Раціональне використання і охорона водних ресурсів: Підручник / С. С. Левківський, М. М. Падун. К. : Либідь, 2006. 280с.
10. Сташук В. А. Наукові засади раціонального використання водних ресурсів України за басейновим принципом: монографія / В. А. Сташук, В. Б. Мокін, В. В. Гребінь та ін. Херсон, 2014. 320 с.
11. Яковенко П. І. Використання і охорона підземних вод / П. І. Яковенко. К.: Урожай, 1986. 116 с.
12. Яцик А. В. Водні ресурси: використання, охорона, відтворення, управління: підручник / А. В. Яцик, Ю. М. Грищенко, Л. А. Волкова та ін. К. : Генеза, 2007. 360с.

Додаткова література:

13. Забокрицька М. Аналіз основних проблем використання водойм Волинської області у рекреаційній діяльності. / В. Патійчук, М. Забокрицька, І. Нетробчук, С. Саванюк // Вісник Східноєвропейського націон. ун-ту ім. Лесі Українки. Серія: Географічні науки. 2019. Вип. 9 (393). С. 147-157.
14. Забокрицька М. Р. Гідроекологічний стан басейну Західного Бугу на території України: Монографія / М. Р. Забокрицька, В. К. Хільчевський, А.П. Манченко. К.: Ніка-Центр, 2006. 184 с.
15. Забокрицька М. Р. Гідроекологічний стан малих річок м. Луцька / М. Р. Забокрицька, В. В. Горбач // Матер. III міжн. наук. конф. студ. та молодих вчених «Сучасна гідрометеорологія: актуальні проблеми та шляхи їх вирішення». Одеса: ОДЕКУ. 2018. С. 85-86.
16. Забокрицкая М. Р. Гидроэкологическое состояние бассейна Западного Буга на территории Украины и управление водными ресурсами // В. К. Хильчевский, М. Р. Забокрицкая

- // Природнае асяроддзе Палесся: асаблівасці і перспектывы развіцця. 2014. Вып. 7. С. 283-285.
17. Забокрицька М. Р. Гідроеколагічны стан басейну рэчкі Рось: Монографія / В. К. Хільчевський, С. М. Курило, С. С. Дубняк, В. М. Савицький, М. Р. Забокрицька; за ред. В. К. Хільчевського – К.: Ніка-Центр, 2009. – 116 с.
18. Забокрицька М. Р. Гідрохімічны режим та якасць паверхневых вод басейну Дністра на тэрыторыі Украіны: Монографія / В. К. Хільчевський, О.М. Гончар, М. Р. Забокрицька та ін.; за ред. В. К. Хільчевського та В. А. Сташука К.: Ніка-Центр, 2013. 256 с.
19. Забокрицька М. Р. Застосування рэзючасовых супутніковых знімків для моніторингу гідраграфічных умов в дэльты Дунаю / Е. С. Петрушенко, В. К. Хільчевський, М. С. Лубський, В. І. Зацерковный, М. Р. Забокрицька // Гідролагія, гідрохімія і гідроекалагія. К. 2020. № 3(58). С. 30-38.
20. Забокрицька М. Р. Экалагічна ацінка якасці рэчковых вод басейну Західнага Бугу на тэрыторыі Волянскай абласці / М. Р. Забокрицька, Н. В. Петрык // Сусп.-геаграф. чыннікі р-ку рэгіонів : матэр. II Міжнарод. наук.-практ. Інтэрнет-канферэнцыі (м. Луцьк, 19-20 квітня 2018 р.) / за ред. Ю.М. Барскаго, С.О. Пугача. Луцьк, 2018. С. 112-114.
21. Забокрицька М. Р. Экалагічны праблемы выкарыстання та ахорона рэчак басейну Прып'яті у Волянскай абласці / М. Р. Забокрицька, І. М. Нетробчук // Сусп.-геаграф. чыннікі р-ку рэгіонів : матэр. Міжнарод. наук.-практ. Інтэрнет-канфер. прысвячэнаі 35-роччю стварэння кафедры экалагічнаі та сацыяльнаі геаграфіі у СНУ ім. Лесі Украіны. Луцьк : ПП Іванюк В. П., 2017. С. 130-132.
22. Забокрицька М. Р. Міжнароднае співробітніцтва у галузі ахораны вод транскордоннага басейну Західнага Бугу / М. Р. Забокрицька // Тезы дапавідэй III Міжнароднаі наук.-практ. канф. студ., аспірантв і моладых навуковцв “Евразійскі інтэграцыйны працэсы і транскордоннае співробітніцтва”. Луцьк, 2006. Т. 2. С. 395-397.
23. Забокрицька М. Р. Асновны праблемы забруднення экасыстэмы волянскага озера Небушко / М. М. Мельнічук М. Р. Забокрицька, С. А. Саванюк // Актуальны праблемы рэгіянальных даслэджэнь : матэрыялы IV Міжнарод. наук.-практ. інтэрнет-канферэнцыі (м. Луцьк, 12-13 студня 2019 р.). Луцьк : Вежа-Друк, 2019. С. 375-380.
24. Забокрицька М. Р. Ацінка якасці воды водасховішч Крыму / М. Р. Забокрицька, О. В. Роздольска // Гідролагія, гідрохімія і гідроекалагія: Наукавы збірнік. К. : ВГЛ «Обрїі», 2008. Т. 15. С. 116-123.
25. Забокрицька М. Р. Про гідроекалагічны праблемы басейну р. Західны Буг та іх выршэння в кантэксты сучасных вымаг развітку воднага гаспадарства / М.Р. Забокрицька // Меліарацыя і воднае гаспадарства. К., 2006. Вып. 93-94. С. 85-89.
26. Забокрицька М. Р. Про гідроекалагічны праблемы українскай частыны басейну р. Західны Бугу / В. І. Асадчыі, М.Р. Забокрицька // Збірнік навукавых праць «Україна: геаграфічны праблемы сталого развітку» К. 2004. Т.3. С. 167-169.
27. Забокрицька М. Р. Про асаблівасці часоваі та прастароваі дынамікі якасці рэчковых вод басейну Західнага Бугу / М. Р. Забокрицька // Гідролагія, гідрохімія і гідроекалагія: Наукавы збірнік. К. : ВГЛ «Обрїі», 2006. Т. 11. С. 237-244.
28. Забокрицька М. Р. Прастарова-часова дынаміка якасці воды р. Стыр в межах міста Луцька / М. Р. Забокрицька, І. М. Нетробчук // Гідролагія, гідрохімія і гідроекалагія. К. 2019. № 3 (54). С. 86-87.
29. Забокрицька М. Р. Ревіталацыя рэчак урбанізаваных тэрыторій – досвід та праблемы / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька // Тезы дапавідэй VII Всеукраїнскай навукавой канферэнцыі “Праблемы гідролагіі, гідрохіміі, гідроекалагіі”. Кіів, 2018. С. 55-56.
30. Забокрицька М. Р. Сучасны стан управління воднымі рэсурсамі р. Західны Буг / М. Р. Забокрицька // Матэрыялы IV Всеукр. наук. канф. «Гідролагія, гідрохімія, гідроекалагія». м.

Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля. 2009. С. 66-68.

31. Забокрицька М. Р. Характеристика антропогенного навантаження в басейні р. Західний Буг / В. І. Осадчий, М.Р. Забокрицька // Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія: Науковий збірник. К. : ВГЛ Обрії», 2003. Т. 5.С. 218-225.

32. Ковальчук І. П. Річково-басейнова система Горині: структура, функціонування, оптимізація: Монографія / І. П. Ковальчук, Т. С. Павловська. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008 – 244 с.

33. Паламарчук М. М. Водний фонд України: Довідковий посібник / За ред. В. М. Хорева, К. А. Алієва. – К.: Ніка-Центр, 2001. – 392 с.

34. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 р. // Екологія і закон: Екологічне законодавство України. К., 1997. С. 14-51.

35. Романенко В. Д. Гідроекологія: Підручник / В. Д. Романенко. К.: Обереги, 2001. 728с.

36. Сніжко С. І. Оцінка та прогнозування якості природних вод: Підручник / С. І. Сніжко. К. : Ніка-Центр, 2001. 264 с.

37. Хільчевський В. К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти / В. К. Хільчевський. : ВЦ «Київський університет», 1999. 319 с.

38. Хільчевський В. К. Основи гідрохімії: підручник / В. К. Хільчевський, В. І. Осадчий, С. М. Курило. К.: Ніка-Центр, 2012. 312 с.

Навчально-методичне забезпечення:

39. Забокрицька М. Р. Методичні рекомендації до вивчення екологічного стану транскордонних річкових басейнів у дисципліні «Менеджмент водних ресурсів» / Упоряд. В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька. К. : Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007. 24 с.

40. Забокрицька М. Р. Основні засади управління якістю водних ресурсів та їхня охорона: навч. посібник / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька, Р. Л. Кравчинський / за ред. В. К. Хільчевського К.: ВПЦ «Київський університет», 2015. 154 с.

41. Забокрицька М. Р. Екологічна стандартизація та запобігання впливу відходів на довкілля: Навчальний посібник / В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька, Р. Л. Кравчинський. К. : ВПЦ «Київський університет». 2016. 192 с.

Відповідно до “Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки”, що було введено в дію з 01.09.2022 https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf уточнено політику оцінення підсумкового контролю

Політика оцінювання підсумкового контролю

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. У цьому випадку завдання із цих видів поточного контролю оцінюються, в діапазоні від 0 до 100 балів. Мінімальна позитивна кількість балів – 60. Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів під час ліквідації академічної заборгованості з заліку – 100.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)